

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje
45 D, mesečno 15 D

Licejska knjižnica

za pol leta 90 D, za četr let
410 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VI.

LJUBLJANA, dne 16. avgusta 1923.

STEV. 95.

Svečana otvoritev Industrijsko-obrtne vzorčne izložbe v Mariboru.

Maribor, 15. avgusta 1923.

Ob krasnem vremenu, s trgovsko točnostjo se je pričel slovesni akt otvoritve tretje razstave ozir. I. Industrijsko-obrtne vzorčne izložbe v Mariboru. Mesto nam ne dopušča, da bi se že danes pečali z izvajanjem posameznih govornikov, zato pa jih hočemo o prihodnji priliki podrobneje obravnavati. To velja zlasti o pozdravnem govoru g. predsednika Križniča, katerega odkrita beseda na naslov Narodne banke in tistih merodajnih krogov, ki zapostavljajo industrijo ob severni meji, je žela splošno odobravanje. Isto velja tudi glede konkretno izraženih želj g. pukovnika Miladinovića in g. župana Grčarja.

Goste je pozdravil, kakor je zgoraj razvidno, generalni ravnatelj lesne industrijske družbe »Drava« g. Alojz Križnič, kot predsednik glavnega odbora oziroma izložbene uprave. V svojem govoru se je poklonil tudi Najvišjemu pokrovitelju, katerega je zastopal g. pukovnik Miladinović, komandant mesta Maribora. Iz vrst gostov so na Najvišji naslov zaorili navdušeni živijo klici. Svoj vznešeni govor je zaključil z udanostnim pozdravom na vladarsko hišo in Najvišjega pokrovitelja Nj. Veličanstva kralja Aleksandra I., k čemur so sledili iskreni živijo klici. Nato je pozdravil imenom navzoče goste. — G. pukovnik Miladinović se je kot namestnik pokrovitelja Nj. Veličanstva kralja častno izrazil o velikem pomenu razvoja naše domače industrije ter izrazil željo, da se naša domača industrija emancipira od tuje kapitala. Končno je razglasil vzorčno izložbo kot otvoreno. Zopet so zaorili trikratni živijo klici na naslov Nj. Veličanstva, nakar je godba glasbenega društva »Drava« in tonirala državno himno. Župan g. Grčar je v kratkih besedah proslavljal delo, izrazil čestitke prirediteljem ter željo, da naša industrija in obrt na poju napredka zgradi bodoči veliki Maribor.

G. dvorni svetnik dr. Marn je v zastopstvu zadržanega ministra za trgovino in industrijo in kot šef oddelka ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani izrazil čestitke od-

boru na krasnem vspehu in želel velikemu delu tudi vsestranski vspeh. »Živela tretja Industrijsko-obrtne vzorčna izložba!« S tem pozdravom g. dvornega svetnika je bil oficijelni akt otvoritve zaključen.

Vabljeni gostje so med drugimi bili gg.: šef pokrajinske uprave, veliki župan dr. Friderik Lukan, dvorni svetnik dr. R. Marn, Ivan Knez, predsednik trgovske in obrtne zbornice, zastopnik občinskega sveta Ljubljana podžupan dr. Stanovnik, občinski svetnik Moškerc in Fran Orehek, za delegacijo ministrstva financ nadsvetnik Spindler, za poštno upravo nadsvetnik Vrbajs, generalni konzul CSR dr. Beneš, za obrtno organizacijo za dolenjsko obrtništvo Ogrič, Novomesto, dr. Ogrizek, občinski svetnik, Celje. — Od domačih vabljenih gostov pa gg.: knezoškof lavantinski dr. Andrej Karlin, župan Grčar, okrajni glavar dr. Lajnič, namestnik velikega župana dr. Pfeifer, dvorni svetnik dr. Toplak, dr. J. Leskovar, predsednik okrajnega zastopa, za vojaško oblast pa poleg že omenjenega pukovnika več štabnih oficirjev.

Ogled razstave.

Po izvršenem oficijelnem aktu so si gostje pod vodstvom glavnega odbora ogledali razstavo, nakar je bil vstop dovoljen tudi občinstvu. Gostje, zlasti Ljubljančani so bili polni priznanja ter presenečenja ne samo nad obsegom, nego tudi nad mestoma nepričakovano vzorno prireditve. Posebno pa je imponiral oddelek vrtnarjev in v njem specijelno prekrasen »Vrt« Džamonja i drugovi. Knezoškof dr. Karlin se kar ni mogel ločiti od res čarobnega vrta. G. Džamonja je g. knezoškofu predstavil tudi druge vrtnarje tovariše: Požarja, Mevljo, Vaudo (Ptuj) in Jemca. Z opisom razstave same pričremo v prihodnji številki. Za danes se omejimo na nekatere splošne pripombe.

Predvsem naj izrazimo tudi iz naše strani naše čestitke celokupnemu odboru — in ker se je ob svečanem aktu proslavljalo resnično delo, nam nalaga dolžnost, da pre-

vrnemo običajno formelnost ter poklonimo na srečno vspelem delu naše prvo priznanje neumorno delujočemu organizatorju vseh treh naših razstav, g. glavnemu tajniku Franju Kendi. Če si je kdaj ob takih prilikah kateri predsednikov zaslužil občudovanja vredno priznanje, da je ne le z besedo in nasveti, nego tudi z osebnim požrtvovanjem in delom se zamoglo tudi vresničiti delo organizatorja, to častno mesto moramo priznati g. predsedniku Al. Križniču. Ostalih res požrtvovalno sodelujočih gospodov se o priliki še spominjamo. Mi, ki smo to za žalostne razmere v Mariboru ogromno delo zasledovali iz početka, se naravnost čudimo, da smo bili priča današnjemu vspehu. Danes lahko izdamo dosedaj prikrito tajnost, da še s 1. julijem ni bilo niti 50 prijav, ker so proti tej razstavi delovali različne znane in nezane intrigirane. Ze smo bili v strahu, da bo ves trud in vse že tedaj ogromne žrtve zaman. Toda g. predsednik in tajnik nista klonila glave, sedla sta v avto in romala sta kakor apostola od kraja do kraja. Danes nepričakovani vspeh je njuno delo. Njun vzgled zasluži posnemanja za nevstrašna, energična dela. Ljubljančani so posebno občudovali prisrčno in vendar tehnično strokovno izvedeni načrt razstave. Od vnanjih gostov in obiskovalcev seveda nihče ne sluti, čegava večša roka je vodila vse delo. To je nesporno zasluga g. inž. A. Dolenca, šefa kr. okrajne gradbene sekcije Ker so se želje uprave in razstavljalcev premnogokrat križale s stro-

kovnim okusom tehničnega vodje, si je le težko predstavljati mučni položaj za tehnično izpeljavo odgovornega g. inž. Dolenca. Kakor pa vidimo ob zaključku, se mu je posrečilo razne difference spraviti v harmonijo. Da opazimo kljub temu sem in tja nekatere nedostatke, temu ni kriv tehnični vodja, še manj pa uprava, nego razstavljalci sami; zlasti oni, ki so še le v zadnjem trenutku prijavili udeležbo, oziroma pripeljali svoje blago.

Starodavna »grajska vrata«, ki vzbujajo toliko pozornosti, so po načrtu delo g. inž. Dolenca, po izvršitvi pa delo domačega tesarskega mojstra g. F. Spesa. S tem sta ta dva izpolnila vrzel v gradbeni razstavi naših stavbenikov, od katerih so samo trije (inž. dr. Kasal, Accetto in drugovi ter Kiffmann) našli smisel in podvezetnost za razstavo, dočim so ostali podlegli nacionalnim in konkurenčnim intrigam.

Če bi cel Maribor slišal laskavo priznanje vnanjih gostov o razstavi in če bi se bolje zavedal svojega ponosa za tako razstavo in takta gostoljubja napram vnanjim gostom, bi moral danes plapolati ves Maribor v narodnih ali vsaj državnih zastavah. Upamo, da bo Maribor kar je zamudil za otvoritev, izpopolnil naslednje dni. Za danes tudi mi zaključujemo z vzklikom g. dvornega svetnika dr. Marna, želeč velikemu delu, velikega vspeha: Živela Industrijsko-obrtne vzorčna izložba v Mariboru!

Smeri naše trgovinske politike.

V pondeljek dopoldne je novi minister trgovine in industrije g. dr. Kojič sprejel zastopnike časnikarstva katerim je obrazložil smeri, katerim bo sledila naša trgovinska politika. Pri razgovoru o poslilih v trgovinskem resoru je izjavil, da so poslji popolnoma zapuščeni. Ministrstvo trgovine in industrije ni imelo lastnega ministra, zato sta trgovinska politika in ravno tako tudi industrijska zelo zanemarjeni. Finančne probleme ne more rešiti finančni minister sam. Pri rešitvi teh problemov morajo aktivno sodelovati minister za kmetijstvo in vode, kakor tudi minister trgovine. Ko bomo dvignili naš izvoz tako, da se bo povpraševalo po dinarju, tedaj bo naše valutno vprašanje rešeno.

— Prevzel sem posle ministrstva, je dejal dr. Kojič, baš pred

izvozno sezono, za katero nisem našel uprav nobenih priprav. Določeno je izvozni kredit v iznosu 150 milijonov dinarjev. Po mojem mnenju je to premalo, skušal bom, da se iznos na vsak način poviša. Koj po mojem naslovu sem napravil korake, da se zagotovijo

transportna sredstva za izvoz in posrečilo se mi je sporazumno z ministrom saobračaja, da dobimo inozemske vagonne v najem, ker je boljše, da plačamo za tuje vagonne najemino, nego da ne bi mogli izvozniki dobiti na razpolago potrebno število vagonov. — Najvažnejši je

Dr. R. Marn:

Po našem morju.

(Nadaljevanje.)

Senj, nekdanje gnezdo morskih roparjev, ima znamenitejšo prošlost nego sedanost. Velikanska skladišča kažejo o nekdanji cvetoči trgovini, dočim živočari danes Senj od tranzitne trgovine z zaledjem, ker ima z Liko jako ugodno zvezo potom dobre ceste. Senj ima tudi tobačno tovarno in tvornico testenin.

Sprejem v Senju je bil prav prisrčen z godbo in cvetjem in mesto vse v zastavah. Ogledali smo si stolnico s starimi umetninami ter na višini stari Nehaj grad ter odpuli dalje pod Velebitom. Na desni strani nas je pustil otok Krk, dalje otoki Prvič, Gol in Rab. Dalj časa nato nas se je držal otok Pag in zavili smo, ne da bi se ustavili, v Paški zaliv. Od daleč so nas v Pagu pozdravljali z zastavami, toda izpluli smo zopet iz zaliva in se približali dalmatinski obali.

Omenili moram, da nam pogled na obe obali, izvzemši vmes posejana mesta in sela, ni nudil dosti premembe, ker je vsa zemlja kraševita in nerodovitna, zato si tudi lahko mislimo, da je prebivalstvo v hrvaškem Primorju in na otokih siromašno, ker živi večinoma le od ribarstva in plovitve po morju.

Dalmatinska obala se nam je takoj v početku zdela bolj zelena in obraščena in čim dalje proti jugu rodovitnejša. V hrvaškem Primorju smo videli le redko posejane majhne zelene oaze, v dalmatinskem pa čim pogostejše.

Zavili smo v dolg zaliv, ki se imenuje Novograjsko morje, in med vijugastimi, sem pa tja tesnimi kanali dospeli v Novigrad, kot prvo naše prenočišče. Tu smo stopili prvič na dalmatinska tla.

II.

Novigrad nas je sprejel nad vse prisrčno. Postal je šele pred par meseci jugoslovanski — pripadal je

namreč tretji coni — in naša družba je bila menda prva, ki je po osvobojenju došla v ta kraj. Celo mesto je bilo zbrano na obali, v prvi vrsti Sokoli. Ko smo se izkrcali, so nam prijateljsko sfskali roke, zlasti priprosti ribiči. Povedali so nam, da imajo nekaj malega vinogradov in oljkovih drevih (masline) za pridelovanje olja. Novigradski zaliv je bogat na ribah in se polovica ljudi peča z ribarstvom, toda nimajo odjemalcev, ker jim je glavno odjemališče — Zader — zaprt. Zader leži namreč v bližini in je zvezan z Novigradom po dobri cesti na suhem, kakor na morju. Povabili smo zvečer predstavnike občine na krov in prišli so s sokolskim tamburaškim zborom. Precejšnjo vsoto smo izletniki zbrali pri tej priliki za siromašno dečo mesta.

Omeniti moram značilnost, da je bilo mesto v samih državnih zastavah in da so pri pozdravu in odhodu doneli le vzkliki: Živela Jugoslavija, dočim so v Senju visele le hrvaške zastave. V Dalmaciji smo celo pot

spoznavali le Jugoslovane, oziroma pripadnike državnega edinstva, videli smo šele tu, kaj je žarko in pravo domoljubje.

Drugo jutro smo pluli mimo kraja, ki je iztrgan iz našega državnega telesa — mimo Zadra, te velike rane lepe Dalmacije. Mesto je lepo, toda prometa nismo videli ne v mestu samem, ne v luki, kjer je le par jadrenic mrvo ležalo. Zalostni v srcu smo vsi na krovu gledali na to bolečo rano naše domovine.

Od važnejših krajev, mimo katerih smo se vozili, mi je omeniti Biograd, v katerem so svojčas kronali hrvaške kralje, a nima danes nikake važnosti kot tradicijo iz prošlosti.

Skoro nato smo uzrli ves z zelenjem okrašen velik parnik, za katerim je plula večja torpedovka. Bil je »Karadjordje«, na katerem se je vračala naša kraljica Marija in njena mati rumunska kraljica z obiska v Dalmaciji. Zivahno smo vzklikali in pozdravljali z robci parnik in tudi od tam so nam odzdravljali.

(Dalje sledi.)

izvoz pšenice, ki je rodila prav dobro, tako da smo v stanju konkurirati i glede kvalitete i glede kvantitete. Toda, ker je bila ludi v Ameriki in Avstraliji želez zelo dobra, bomo imeli na tujih tržiščih težko konkurenco. Da bomo mogli vzdržati to konkurenco, je neobhodno potrebno, da znižamo izvozno carino, ki znaša sedaj 60 Din za 100 kg. Glede znižanja izvozne carine sem že podvzel vse potrebne mere. Glede

izvoza sliv bomo imeli letos velike težave, ker smo zbog nemarnosti nekaterih nesolidnih izvoznikov izgubili več tržišč na Angleškem, kamor so v preteklem letu poslali slive zelo slabe kvalitete. Isto velja tudi za nekatera tržišča na Holandskem. Pričakovati smemo, da bomo izvozili nekaj sliv v Ameriko. Dasi ima Amerika to leto dovolj sliv, je vendar verjetno, da bomo našli tam dobro tržišče za naše slive, katere bo Amerika predelala in potem zopet izvozila. Glede izvoza sliv v Ameriko sem že konferiral s strokovnjakom dr. Stojkovičem, uradnikom ministrstva poljoprivrede. Čez par dni skličem konferenco interesentov, s katerimi bomo končno rešili vprašanje izvoza sliv.

O trgovinskih konvencijah je novi minister izjavil: »V interesu naše izvozne trgovine je, da čim prej sklenemo trgovinske pogodbe z državami, s katerimi bomo v stalnih gospodarskih stikih. Konvencija s Poljsko je pred skupščino. Pozneje se bodo sklenile slične konvencije s Češkoslovaško, Francijo in z vsemi državami, s katerimi nas vežejo trgovski interesi. Do danes nismo mogli tega napraviti, ker nismo imeli stalne tarife. Sedaj se pa tarife že izdelujejo. Pregovori z Italijo niso še začeli, toda bodo v najkrajšem času. Glede

uvoza industrijskih izdelkov imamo, kakor vse kaže, politiko zmernega protekcionizma. To politiko bomo obdržali tudi nadalje v kolikor bo potrebna. Onemogočati moramo uvoz onih predmetov, kateri škodijo naši produkciji. Nahajamo domača podjetja, katere proizvajajo dobre predmete, ki se morejo glede kvalitete meriti z najboljšimi produkti drugih držav, toda inozemski produkti so cenejši.

Za osnovanje novih bank in podjetij moramo privabiti tuji kapital. Dosedanji sistem nacionalizacije se ni izkazal kot najboljši, ker se nacionalizacija ni mogla izvršiti. Nacionalizacija je bila fiktivna, kajti tuji kapital je ostal pod domačimi imeni. Dotok inozemskega kapitala je potreben, toda mora se ga držati pod kontrolo. Kar se tiče bank, sem že dal bančnemu oddelku naredbno, da izvrši revizijo vseh bank.

Zadnja afera v ministru trgovine in industrije, ki se liče poverbe pol milijona dinarjev, se najstrožje preiskuje. Koj po prevzemu ministrstva sem podpisal akt, na podlagi katerega sem odpustil iz službe

g. Stojanovića, računovodjo v ministru, ki je mojemu predniku ministru dr. Velizarju Jankoviću predložil v podpis akt, na podlagi katerega se je dovolila njegovi ženi nagrada v iznosu pol milijona dinarjev. Po mojem mnenju se vodi preiskava prepočasi. Kolkor je meni znano, se Stojanovića do sedaj še ni našlo.

Denar ministrstva trgovine in industrije, katerega se dobilo od inozemske trgovine že v letu 1919 v iznosu 7.000.000 dinarjev, sem sedaj dvignil iz neke banke, kjer je bil naložen in nosil samo 3% obresti. Uporabil se bo v koristnejše svrhe.

Glede sejmov je minister izjavil, da ga je sejem v Novem Sadu v mnogem iznenadil. Ako mu bodo posli dovolili, bo obiskal tudi razstavo v Mariboru in velescem v Ljubljani.

Uradniško vprašanje.

Akcijski pododbor drž. nameščencev, železničarjev in upokojencev v C... razpošilja v zadnjem času dopise raznim gospodarskim in pridobitnim krogom s prošnjo, da bi ti podprli z denarnimi prispevki akcijo za izvedbo pokreta, katerega namen naj bi bil zboljšanje njihovega gmojnega položaja in pa ozdravljenje sedanjih razmer, pod katerimi trpi vsa javnost in njene naprave.

Akoravno se mora vsakemu poštenemu človeku v resnici zasmiliti bedno stanje, v katerega so pogonale razmere državnega nameščencev, vendar moramo biti odločno proti vsakemu pokretu, ki bi hotel uporabljati v doseg svojega namena brezobzirna sredstva. Povdarjati moramo to posebno radi katastrofalnih posledic, katere bi lahko povzročila taka akcija, ako bi akcijski odbori v svojih sklepkih ne imeli dovolj prevdarka in skrajne prizanesljivosti. Vsled tega se torej tudi za tako podvzetje ne more priporočiti zbiranje gmojnih sredstev, ker bi bila ta event. vporabljen za namene, katerih udeležitev bi povzročila državi preobčutno škodo in jo zamogli tirati v propast in pogubo.

Osvedočiti pa moramo, da je položaj državnega uslužbenstva, železničarjev, upokojencev itd. postal danes tak, da je na ugodni rešitvi tega vprašanja zainteresiran vsak poedinec in naj si pripada katerikoli slojem.

Na zboljšanju stanja pa je interesovana v prvi vrsti država kot taka, kajti če odpove splošno uslužbenstvo, postane nedogledni kaos, kateremu bi neizogibno sledile tudi nedogledne posledice.

Povdarjamo, da stojimo na stališču, da mora biti uradnik in javni nameščenec v občje neodvisen, ker samo neodvisen uradnik je pogoj dobre državne uprave.

Pridobitni trgovski in industrijski krogi — posebno v Sloveniji — pla-

čujejo dovolj visokih davkov in pa drugih državnih prispevkov, da imajo pravico zahtevati od države, da ta svoje nameščence tudi pošteno plača.

Potrebni povešek začasnih draginskih doklad do višine eksistenčnega minimuma se uradništvu mora osigurati in je 20-25% povišanje dohodkov — in to še le na podlagi proračuna za leto 1924 — docela nezadostno. Ako se je našlo kričje za vojaški zakon, ki pomenja poleg dosedanjih visokih izdatkov plus za 195 milijonov dinarjev, je mrvica poviška za državne nastavljenice naravnost nerazumljiva in smatramo, da z uzakonjenjem pragmatike uradniško vprašanje še povsem ni rešeno dotlej, dokler narodna skupščina v jesenskem zasedanju ne popravi to, kar je v ravnokar končanem zasedanju zagrešila.

Naj si bodo v tem oziru državni nameščenci v svesti, da jih v njihovem stremljenju za preuredbo svojega nevdržnega položaja spremljajo najgorkejšje simpatije slovenskih pridobitnih krogov, ki so tudi pripravljene s svojim vplivom nuditi najizdatnejšo pomoč, katere jim bo de gofovo potrebna, da izvojujejo legalnim potom potrebno zboljšanje.

Apeliramo torej na državne nameščence, da naj nikar z nepremišljenimi koraki ne podirajo to, kar smo skupno z muko in trudom tekom petih let dogradili, ker bi sicer razvaline pokopale tudi njih same.

Iz poštnega pravilnika.

Pravica naslovnika do razpolaganja s pošto pošiljko pred dostavo.

Pred dostavo pošiljke razpolaga lahko naslovnik z njo takole:

1. lahko zahteva, da se pošlje pošiljka za njim v kak drug kraj, kar mora pošta vselej storiti, če ni zapisal pošiljatelj na pošiljko, da se ne sme pošiljati za naslovnikom, ali če ni zahteval, da se pošlje pošiljka njemu nazaj;

2. lahko zahteva od pošiljatelja s posredovanjem naslovne ali sprejemne pošte, da zniža ali da sploh črta odkupni znesek pošiljke, in

3. lahko zahteva, da se poste-restante pošiljke, ki so nanj naslovljene, dostavljajo v določeno stanovanje.

Če želi naslovnik, se pošlje za njim znesek navadne ali brzovjavne nakaznice tudi brzovjavno. Strošek za to se odbije od nakazniškega zneska.

Naslovnik lahko zahteva samo od dostavne pošte, da se pošlje pošiljka za njim ali da se mu dostavi poste restante naslovljena pošiljka v stanovanje, znižanje ali črtanje odkupnega zneska pa lahko zahte-

va pri dostavni ali pa pri sprejemni pošti. Zahteva mora biti vedno napisana.

Kadar zahteva naslovnik, da se pošlje pošiljka za njim, stori to pošta samo tedaj, kadar ji je naslovnik osebno znan ali če se zadostno izkaže in pismeno zaveže, da bo plačal vse iz tega nastale stroške. Če predloži naslovnik svojo zahtevo pri kaki drugi pošti in ne pri naslovniku, mora napisati prošnjo in dokazati svojo istovetnost. Pošta potrudi na prošnji, da je izkaznica o istovetnosti pravilna in jo pošlje dostavni pošti. Dostavna pošta upošteva samo na ta način predložene zahteve.

Če zahteva naslovnik pri naslovniku pošti, da se pošlje za njim na pošto že došla pošiljka, mora pristojbino vnaprej plačati. Če pošiljka še ni došla ali če predloži naslovnik svojo zahtevo s posredovanjem kake druge pošte, plača pristojbino naknadno pri dostavi pošiljke.

Če zahteva naslovnik, da se odkupni znesek zmanjša ali črta, mora plačati enake pristojbine, kakor pošiljatelj.

Obdolžitev šefa,

da je nesposoben za gotovo trgovsko podjetje, je razlog za takojšnje odslovlitev uslužbenca.

(Trgovsko sodišče.)

Kot toženecv potnik imel je tožitelj 3000 Din mesečne plače, poleg vožnje po železnici v II. razredu, dnevnic po 120 Din in posebej še od izvršenih kupcij 2% provizije.

Odpovedna doba ni bila posebej pogojena.

Dne 21. marca 1923 je toženec tožitelja brez odpovedi odslovil. Vsled te, po njegovi trditvi, neopravičene odpovedi je tožitelj zahteval od toženca, opirajoč se na tozadevne določbe zakona o trgovskih pomočnikih, mesečno plačo za zakonito odpovedno dobo, namreč za mesec april, maj in junij v znesku 9000 Din in 45 dnevnic v znesku 5400 Din, glede dnevnice trdeč, da bi bil v tem času vsaj 45 dni na potovanju.

Toženec je ugovarjal, da je bil k odslovlitvi upravičen. Prizadeval si je namreč, da bi izposloval od dunajske tvrdke M. H. G. poveritev prodaje njenega blaga v komisiji v Zagrebu. Z dopisom z dne 14. marca 1923 mu je pa dr. I. z Dunaja sporočil, da mu je ravnatelj tvrdke M. H. G. povedal, da ga je tožitelj vprašal, če bi tvrdka mesto tožencu raje njemu dala bakreno blago v komisijsko prodajo v Zagrebu in da je to utemeljeval s trditvijo, da toženec nima za to potrebnih zmožnosti. Ko je toženec sprejel to sporočilo, je tožitelja takoj odslovil.

LISTEK.

Gustav Freytag.

Dati - Imeti.

(Nadaljevanje.)

Tako je Fink zavlekel zabavo čez polnoči, končno se je morala Rozalija vsesti h glasovirju, nato pa je ludi on sam s prsti preletel tipke in pri tem zapel neko divjo špansko pesem. — Ko sta se gosta odstranila, je bila rodbina očarana. Rozalija je hitela takoj zopet h glasovirju in skušala ponoviti tujo Finkovo melodijo; mati ni mogla dosti prehaliti odličnega moža; tudi zavnamarjeni oče je bil navdušen in v prijetnem vinskem razpoloženju in je neprestano ponavljal, da mora ta bogati dedič tehtati čez milijon. Celo na Bernardovo nedolžno dušo je napravil ta spretni mož silni utis. Zdelo se mu je sicer včasih, da se Fink pri svojem govorjenju norčuje iz njega in iz drugih domačih, vendar je bil premočno izkuščen, da bi mogel to popolnoma doumeti; položajil se je s tem, da spada tako vedenje k bistvu izkušenih ljudi.

Le Anton je bil nezadovoljen s

svojim prijateljem in mu je na polni domov to tudi povedal.

»Ti si celi čas sedel kot lipov bog«, je odvrnil Fink, »jaz sem zabaval ljudi, kaj hočeš torej več? Če bi ti bilo mogoče splaziti se zdaj neopaženo nazaj v hišo, tedaj bi videl, kako slavo mi pojejo vsi. Noben človek ne more zahtevati več, nego, da se z njim ravna tako, kot njemu samemu najbolj prija.«

»Po mojem mnenju se mora ravnati z njim tako, kot zahteva lastna izobrazba. Ti pa si se obnašal kot kak lahkomišljen plemenitaš, ki namerava jutri pri starem Ehrenthalu najeti posojilo.«

»Naj bom torej lahkomišljen«, veselo zakliče Fink. »Morda hočem tudi jaz najeti posojilo pri Ehrenthalovi hiši. Zdej pa nehaj s svojimi pridigami, in pojdiva spat.«

Nekoliko dni nato se je proti večeru spomnil Anton, da je obljubil mlademu učenjaku neko knjigo. Ker je Fink že pred eno uro odšel z doma in je vzel s seboj Antonov površnik, kar je tudi drugače večkrat storil, se je zavil Anton v Finkov plašč, ki je ležal v njegovi sobi, in

odhitel proti Ehrenthalovi hiši. Stopil je pred bela vrata in ravno nameraval potegniti za zvonec. Na njegovo največje začudenje pa se vrata brez šuma odpro, in skozi nje se splazi neka zastrta postava, ki ga prime za roko in s tihim glasom pravi: »Pridite hitro, že dolgo vas pričakujem«. Anton je spoznal Rozalijin glas. Stal je onemel kakor steber in odgovoril z začudenjem, ki si ga lahko predstavljamo v takem položaju: »Gospodična, najbrž ste se zmožili«. S pridušenim krikom je šinila mlada dama po stopnjicah navzdol, in Anton ni nič manj prestrašen stopil v Bernardovo sobo. V svoji zmedenosti je pozabil odložiti plašč in kratkovidni Bernard ga je nagovoril z gospodom Finkom. Strašna sumnja se je tedaj pojavila v njegovem srcu, hitro se je poslovil od Bernarda in v strahu in nevolji odnesel nesrečni plašč domov. — Finka je torej pričakovala lepa Ehrenthalova hči! — Čim dalje je čakal Anton na odsotnega prijatelja, tem bolj je rasla njegova nevolja. Končno je zaslišal Finkov korak na dvorišču in in mu odhitel s plaščem nasproti. Kratko je povedal, kar se mu je pripetilo in za-

ključil z besedami: »Glej, zaviti sem bil v tvoj plašč, in bilo je že temno; muči me grda slutnja, da je mene zamenjala s teboj, in da si ti na neodgovorni način zlorabil Bernardovo zaupanje.«

»Glej, glej,« pravi Fink in zmaje z glavo, »zdej vidimo, kako hitro je čednostni mož pripravljen metati kamenje na drugega človeka. Ne bodi otročiji Saj je vendar več belih plaščev v mestu, kako moreš dokazati, da je bil ravno moj plašč tisti, ki ga je pričakovala. Potem pa mi dovolj še pripombo, da ni bilo tvoje obnašanje pri tem dogodku niti vpludno, še manj odločno, ampak bilo je skrajno klavrno. Zakaj nisi molčal in peljal gospodične po stopnjicah navzdol? In ko bi zmote ne mogel več prikrivati, ali bi ne bil mogel reči: »Sicer nisem jaz dohiti, ki ste ga pričakovali, vendar sem ravnokar pripravljeno, dati življenje za vas, in tako dalje.«

»Ne premotiš me,« odvrne Anton. »Ne verjamem ti, da resnico govoriš. Ako si vse prav premislim, se kljub temu, da mi tajiš, ne morem otresti sumnje, da si bil ti pričakovani.«

(Dalec sledi.)

Tožitelj je zanikal, da bi bil tožnik, česar ga dolži v pismu dr. I., izrecno je pa priznal, da bi tako dejanje opravičevalo takojšnjo odslovljivost.

Obrtno sodišče je tožbeni zahtev zavrnilo in obsodilo tožitelja v povračilo tožencu naraslih pravnih stroškov.

Razsodbo je utemeljevalo s tem, da je dokazano, da je toženec res prejel od dr. I. pismo z dne 14. marca 1923, glasom katerega je tožitelj označil nasproti tvrdki M. H. G. toženca za nesposobnega za opravljanje trgovskih opravil, za katera se je toženec pri tvrdki ravno pozlejal.

To je izdatna žalitev toženca, ki ga v smislu § 27, točka 6 zakona z dne 16. januarja, št. 20 d. z. opravičuje k takojšnji odslovljivosti tožitelja. Toda tožitelj se je glasom navedenega dopisa dr. I. ponujal, da bi on prevzel v komisijsko prodajo blago in obenem zastopstvo za Jugoslavijo in je torej skušal toženca tudi gmočno oškodovati. Po službeni pogodbi je imel pa tožitelj delovati samo za toženca, pa tudi v smislu § 271 točka 3, citiranega zakona, bi ne smel izvrševati samostojnega trgovskega podjetja, ali pa delati v službodajalčevi stroki trgovske kupčije na svoj ali tuj račun. Ker to sicer opravičuje službodajalca k takojšnji odslovljivosti.

Tožitelj je sicer tajil, da je podvzel pri tvrdki M. H. G. od dr. I. tožencu sporočene korake, vendar je pa bilo sodišče mnenja, da je že po pismu dr. I. bilo toliko dokazano, da je bil toženec v smislu § 27, točke 3 do 6 citiranega zakona, opravičen k takojšnji odslovljivosti tožitelja, vsled česar je tožbeni zahtev zavrnilo.

M. Savič:

Naša industrija in obrti.

(Nadaljevanje.)

14. Produkcija tekoče ogljikove kisline in tekočega kisika v naši državi.

Ogljikova kislina se uporablja za izdelavo navadne in oslajene ter parfimirane sodavice (pokalic), za prirejanje kopalnice z ogljikovo kislino ter pri proizvodnji umetnega ledu in za druge higijenične svrhe. Ogljikova kislina se producira v Kreki, v Bosni in v Novem Sadu. V Kreki se nahaja tovarna M. Fischla sinovi, ki izdelujejo letno okrog 50.000 komadov steklenic ogljikove kisline po 10 kg vsebine. Ogljikovo kislino dobivajo iz kisline, ki se napravi pri prevrevanju melase v alkohol.

Tovarna ogljikove kisline »Magnesit«, komanditna družba v Novem Sadu producira letno okrog 85 do 90.000 kg ogljikove kisline. Instalacije se sestavljajo iz enega plinovnega motorja z dvojnimi kompresorjem, 3 aparatov za mešanje z enim gazometrom in treh kotlov za prečiščenje ter ene velike cisterne za zvepleno kislino z vsebino do 40 tisoč kg. Število delavcev znaša 18 do 22. Ogljikova kislina se izdeluje potem razkroja dinamita z zvepleno kislino. Dinamitni pesek se dovaža iz Podšuseda pri Zagrebu. Mnogo jih konkurirajo budimpeštanske in rumunske tovarne ogljikove kisline vsled nizke carine. Posebno čuti inozemsko konkurenco tovarna v Novem Sadu pri trgovcih v Vojvodini. Absolutno potrebno je, da se povisa carina, da bi se na ta način odstranila inozemska konkurenca.

Kisik v tekočem stanju se uporablja za umetno dihanje, za oskrbo podmornic s kisikom, za avtogeno varenje, za razkrajanje itd.

Kisik se dobiva iz zgoščenega zračnega kisika z delno destilacijo na ta način, da se azot odvaža od kisika. Kot tekočina se kisik razpošilja v močnih jeklenih steklenicah.

Pri nas se izdeluje kisik: 1. v morskem arzenalu Tivtu, v Boki kotorski za državno potrebo in prodajo privatnikom; 2. v železniški delavnici v Sarajevu za porabo delavnice same; 3. v Koprivnici ga izdeluje delniška družba za kemično industrijo; 4. tovarna za dušik d. d. v Rušah v Sloveniji in 5. rudnik Ljubija za lastno potrebo za razstreljevanje. Ker se pa sedaj na dnevnem kopu ne dela, bi se lahko izdeloval za potrebe privatnikov.

Obstoječe tovarne so za sedaj v stanju križi potrebo države, ki za enkrat ni velika, a se bo vedno bolj in bolj razvijala. Potreba se bo razvijala i za avtogeno varenje, kakor tudi za razstreljevanje. Avtogeno varenje je za nas popolnoma nov posel, ki ga je treba potom posebnih tečajev upeljati med našim obrtništvom. Ravno tako je razkrajanje s pomočjo tekočega zraka popolnoma nov način in ga je treba potom tečajev upeljati, kjer bi se ljudje posebno izvežbali za ta posel. Odlična stran tega razstreljevanja je, da je 16 krat močnejši od dinamita in da se z njim prihrani denar, ki ga dajemo drugače za dinamit v inozemstvo.

(Dalje sledi.)

Razna pisarniška lepila THE REX CO., LJUBLJANA.

Trgovina.

Informacijski biro pri Trgovski zbornici v Sarajevu. Trgovska in obrtniška zbornica v Sarajevu ustanavlja pri zbornici poseben informacijski biro, ki bi dajal irgovske informacije posameznim tvrdkam o drugih, s katerimi želijo stopiti v irgovske stike. Zbornica je že pričela nabirati material za to koristno novo uvedbo.

Francosko-čehoslovaška irgovinska pogodba. Pričakuje se, da bo irgovinska pogodba med Čehoslovaško in Francijo že tekom druge polovice avgusta perfektna, vsekakor se dvomi, da bi mogla zbog tehničnih težkoč stopiti v veljavo že 1. septembra t. l., kakor se je lo do zdaj trdilo. Čehoslovaško časopisje ni s pogodbo zadovoljno in izjavlja, da so rezultati, ki se jih je dosedaj doseglo, zelo nepovoljni z ozirom na uprav neznačajne koncesije s strani Francije napram velikim francoskim zahtevam. Veliko važnost polaga praško časopisje na provizorični dogovor, glasom katerega je dovoljeno zahtevati izza 1. januarja 1924 revizijo pogodbe.

Novi sejmi. Novi semnji so dovoljeni občini Dolenja vas pri Ribnici. Prvi se bo vršil 4. septembra, drugi pa 14. februarja, 30. maja, 5. julija vsako leto. Dovoljeni so kramarski in živinski sejmi. Prvi bodo imeli svoj prostor na vasi Dolenja vas, živinski pa na Hribu za šolo.

Avstrija se interesira za albanski trg. Napori Avstrije, da se pridobijo zopet stara tržišča, se jasno kažejo v inicijalni dunajske zbornice za irgovino, obrt in industrijo, ki bo priredila v teku meseca oktobra t. l. v vseh glavnejših mestih Albanije vzorčno izložbo vseh avstrijskih izdelkov. Albanska vlada je obljubila vsestransko pomoč.

Davki.

Prizivna komisija za dohodnino. Na ponovno izraženo željo objavljamo danes seznam članov prizivne komisije, ki odloča o prizivih, vloženih proti dohodnini. Komisija obstoji iz 20 članov in 20 namesnikov. Od teh imenuje eno polovico pokrajinska uprava za Slovenijo in drugo polovico delegacija ministrstva financ v Ljubljani. — Pokrajinska uprava je imenovala v komisijo sledeče člane: 1. Milan Blas, veleposestnik, Sv. Barbara v Halozah; 2. Viktor Preglaj, župnik, St. Lorenč nad Mariborom; 3. Anton Rojina, mizarški mojster, Ljubljana; 4. Ivan Rus, irgovec z lesom,

Loški polok; 5. Urban Horvat, knjigar, Novo mesto; 6. Ivan Rakovec, tovarnar, Kranj; 7. Josip Benko, industrijalec, Murska Sobota; 8. Fran Modic, posestnik, Lahovo pri Blokah; 9. Albin Novak, irgovec, Maribor; 10. Mihael Kovačič, župan, Doba pri Brežicah. — Namesniki: 1. Jernej Ložar, krojač, Ljubljana; niki: 1. Jernej Ložar, krojač, Ljubljana; 2. Dragotin Hribar, posestnik in gostilničar, Zagorje; 3. Gašper Budkovič, irgovec, Bohinjska Bistrica; 4. Blaž Režabek, gozdar, Konjice; 5. dr. Ignacij Malnerič, odvetnik, Črnomelj; 6. Ivan Kapus, irgovec z lesom, Celje; 7. Karol Čuč, vodja tiskarne, Ljubljana; 8. Anton Gerkman irgovec, Ljubljana; 9. Hinko Pogačnik, tvorničar, Ruše; 10. Ivan Levstek, posestnik, Rakek. — Delegacija ministrstva financ je imenovala sledeče člane: 1. Fran Bajič, višji finančni svetnik, Ljubljana; 2. Ivan Gajšek, irgovec, Ljubljana; 3. Viktor Kukovec, lastnik umetnega mlina, Ljutomer; 4. Viktor Moro, upravni svetnik zavarovalnice »Jugoslavija«, Ljubljana; 5. Anton Müller, gostilničar, Slob pri Domžalah; 6. Ivan Podlesnik, posestnik, Koprivnica pri Kranju; 7. Ivan Ravnihar, irgovec, Celje; 8. Karol Sloviček, posestnik, Leskovec pri Krškem; 9. Ivan Vrhnjak, gostilničar in posestnik, Pameče pri Slovenjgradcu; 10. dr. Fran Tomišček, odvetnik, Ljubljana. — Namesniki: 1. Leopold Bučar, posestnik in gostilničar, Kostanjavica; 2. Ivan Grahor, posestnik, Hajdine; 3. dr. Erik Mühlisen, fin. svetnik, Ljubljana; 4. Josip Rajih, veleposestnik, Mota; 5. Rajko Mlejnik, nadzornik, Ljubljana; 6. Ivan Trampuš, irgovec, Mellika; 7. dr. Fran Pavlin, bančni ravnatelj, Ljubljana; 8. Fran Gale, veleposestnik, Bistra; 9. Josip Zurec, gostilničar, Kanda; 10. Fran Zagar, uradnik trg. zbornice, Ljubljana. — Namesniki se kličejo v komisijo le za nadomestilo članov, ako so li iz katih koli upravičljivih razlogov zadržani se udeležiti komisijskih razprav.

Trgovsko šolstvo.

Trgovska gremijalna nadaljevalna šola v Kranju. V povojni dobi se je začela irgovina v Kranju nenavadno živahno razvijati. Obenem pa se je množilo tudi število irgovskih vajencev in vajenk, izmed katerih zlasti zadnje niso imele nikake prilike, da bi mogle izpopolnjevati svoje teoretično znanje, učenci pa so obiskovali že itak prenapolnjene razrede tukajšnje obrtne nadalje. šole. Po agilnosti članov trg. gremija in šolstvu izredno naklonjenega župana g. Cirila Pirca, otvoril se je v šolskem letu 1921 in 1922. I., v šolskem letu 1922/1923. II. razred trg. grem. nad. šole. Pouk vodi učiteljstvo deške osnovne šole v poslopiju osnovne šole v Kranju in sicer ob četrtkih in nedeljah, vsakokrat od 8 do 12 ure, v prostem času pa so obiskovali učenci srbohrvaščino, kol neobvezen predmet. — Koncem šolskega leta 1922 in 1923 izkazuje vodstvo trg. grem. nad. šole v I. razredu 33 (25 sposobnih, 6 nesposobnih in 2 nerazredovana), v II. razredu pa 16 (vsi sposobni) učencev in učenk. Vidovdanska razstava pismenih izdelkov je dokazala, da slede učenci s praviim razumevanjem in dovoljnim zanimanjem pouku ter izpopolnjujejo s pridnostjo vrzeli manjkave predizobrazbe. Meščani in okoličani so posejili razstavo v častnem številu in dali navzočim učencem moralno podporo, ustanoviteljem prepotrebne šole pa izrekli na ta način priznanje za njihovo agilnost. Šola je pridobila v kratkem času obstoja lepo število strokovnih pa tudi leposlovnih knjig ter izpopolnila svoj inventar z najvažnejšimi predmeti. Zavedajoč se važne naloge, ki jo ima z ozirom na razvijajočo se industrijo in irgovstvo v Kranju, je sklenil šolski odbor trg. nad. šole, da se otvori v šolskem letu 1923/24 še III. razred in tako nudi učencem zaokroženo znanje. — Vpisovanje za šolsko leto 1923/24 se vrši v nedeljo, dne 30. septembra t. l. od 9 do 12 ure dopoldan v pisarni vodje Trgov. grem. nad. šole. Dosedanji učenci se morejo vpisati sami in prinese s seboj zadnje izpričevalo, novinci pa v spremstvu učnih gospodarjev, s seboj pa prinese odpustnice.

Na tehnični srednji šoli v Ljubljani bodo v šolskem letu 1923/24 otvoreni sledeči oddelki: 1. višja stavbna šola; 2. višja strojna šola; 3. stavbna rokodelska šola; 4. strojna delovodska šola;

5. elektrotehnična delovodska šola; 6. mizarška in štrgarska mojstrska šola; 7. kiparska in rezbarska šola; 8. ženska obrtna šola; 9. javna modelirska šola in 10. štukaterski tečaj. — Vse podrobnosti glede vpisovanja, sprejemnih pogojev itd. so razvidni iz razglasa v Uradnem listu št. 72, z dne 4. avgusta 1923 in iz objave na razglasni deski v vestibulu zavoda. Se polrebna pojasnila daje na zahtevo tudi ravnateljstvo šole.

Denarstvo.

Naše posojilo v Franciji. Komisija, določena za proučevanje od francoske finančne skupine predložene ponudbe za posojilo v iznosu 300.000.000 francoskih frankov, je izjavila, da so pogoji posojila pretežki za našo državo in da jih ne bo mogoče sprejeti.

Francosko posojilo Belgiji. Agencija Havas javlja, da so francoske banke v zmislu dogovora, sklenjenega z belgijsko vlado, dale Belgiji na razpolago iznos 500 milijonov francoskih frankov.

Promet.

Potnikom, ki potujejo s parobrodom v Dalmaciji! Parnik »Pelka«, last Dubravačke paroplovitve, potuje iz Bakra v Gruž vsako soboto ob 18. uri in pristane tudi na Hvaru.

Zvišanje železniških tarifov na Ogrskem. 21. t. m. stopi v veljavo novo zvišanje železniških tarifov. Osební promet se zviša za 100, tovorni pa za 150 odstotkov.

Tovorni brzovlak za Avstrijo. Z odobrenjem prometnega ministrstva se zagrebško železniško ravnateljstvo pogaja z ravnateljstvom madžarskih železnic glede uspostavitve direktnega tovarnega brzovlaka med našo državo in Avstrijo preko Madžarske. V tem vlaku bi se izvažalo edino le sadje in one življenske potrebščine, ki se hitro pokvarijo.

Hmelj.

XVIII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljarskih nasadov doma in drugod. — Zatec C. S. R., dne 10. 8. 1923. — Pri ugodnem vremenu prehaja v škropljenih nasadih cvet v kobule; tu in tam se rastlina tudi šele pripravlja na cvet. Za popolno okokuljenje bilo bi temeljito premočenje zemlje nujno potrebno, kar pa pri stanovitnem vremenskem značaju ni pričakovati; kvečjemu, da se bo zemlja povodom neviht nekoliko zmočila. Bolni in slabotni nasadi so se še bolj postabšali in bodo brez pridelka. V mnogih nasadih se opazuje solčni palež. — Upanje na novo letino se je v obče postabšalo in bo množina letošnjega pridelka znesla komaj 1/2 lanskega. Z obiranjem bodemo pričeli šele zadnji teden meseca avgusta, lupatam tudi šele začetkoma meseca septembra. Novi hmelj bo najboljše kakovosti. Mrčes je ves izginil. Z ozirom na vse to je razpoloženje na trgu zelo čvrsto, cene pa rastejo od ure do ure. Hmelj iz leta 1922 se plačuje do 2600, oni iz leta 1921 pa do 2000 Kč za 50 kg. Povpraševanje prekoračuje ponudbe.

Savez hmelj. društev.

Dobava, prodaja.

Dobava ovsa. Pri intendaturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 27. avgusta t. l. druga oферtalna licitacija glede dobave 780.000 kg ovsa.

Prodaja stare vojaške opreme. Pri upravi oddelka za izradu vojne odeče v Skoplju se bo vršila dne 25. avgusta 1923 javna dražba stare vojaške opreme (obleke, obutve, posode itd.).

Pogoji in natančnejši podatki o gornjih dobavah in prodajah so v pisarni irgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Razno.

Otvoritev novosadskega velesejma. V nedeljo ob 11. uri dopoldne se je vršila v Novem Sadu svečana otvoritev novosadskega velesejma. Otvoritveni govor je imel gradski načelnik, dr. Zarko Stefanović. Vlado so zastopali ministri dr. Stojadinović, dr. Kojić in Krsta Mlečić.

Ministri so bili gostje pri dr. Gedeonu Dundjerskim in Kostu Miroslavljeviću. Opoldan se je vršil v hotelu »Kraljica Marija« intimni obed, ki so se ga udeležili predstavniki novosadske družbe.

Lesene hiše na račun reparacij v Nemčiji. Ministrstvo za agrarno reformo je sklenilo z neko veliko nemško lvrdko pogodbo za nabavo 3.000 lesenih hiš za naseljevanje v Južni Srbiji. Ministrstvo za socialno politiko hoče nabaviti še nadalje večje število lesenih hiš za invalide in drugo prebivalstvo, ki mu je vojna porušila domove.

Industrija Petrograda. Po začasni statistiki petrograjske sekcije statističnega osrednjega urada, posluje v Petrogradu 6331 industrijskih podjetij, kjer je zaposlenih vsega skupaj 126.705 oseb, med temi 109.480 delavcev in 17.270 uradnikov. Državna podjetja štejejo 107.386 namesčencev, privalna 12.652, zadružna pa 6.719.

Vpostavitve trgovskih odnosov med Poljsko in Finsko. V Varšavo sta prispele bivša finska ministra za trgovino

Makhoncu in Prokope, ki jima je finska vlada dala nalog, da pripravita ugodna tla za sklenitev trgovinske pogodbe med Poljsko in Finsko.

Tržna poročila.

Živinski semenj v Mariboru. Zadnji živinski semenj dne 14. avgusta je pokazal zopet tendenco porasta cen, čeprav je bilo malo izvoznicarjev, zato pa je bila kupčija tem živahnejša med domačimi, med njimi največ pa prekupčevalcev. Radi primerjanja difference med tem in predzadnjim sejmom, slavimo v oklepaju poleg nove prejšnje cene. — Debeli voli (v dinarski veljavi): 15. do 16.25 (12.50 do 14.50), poldebili voli: 12.50 do 15 (11.50 do 12.25), plemenski voli 9.50 do 11.50 (10 do 11.25), bikji za klanje 12.50 do 14.50 (9.25 do 11.50), klavne krave 12.50 do 13.75 (12.75 do 14.50), plemenske krave 10 do 12.50 (10.50 do 12.50), krave za klobasarje 8.25 do 9.25 (8 do 10.25), molzne in breje krave 9.50 do 12.50 (10.50 do 14.50),

mlada živina 9.75 do 14 (11.75 do 13). Kakor razvidno gre tendenca povišanja pri boljši živini, torej na račun izvoza. Prignalo se je 7 bikov, 148 volov, 389 krav in 6 telet, skupaj 550 glav. Mesne cene. Podraženju živine na

sejmu je že preje sledilo tudi podraženje mesa v podrobni prodaji. Nove cene so zopet iste, kakor so bile pri največji draginji in sicer: goveje meso I. 25 do 27, II. 24 do 25, telice, krave in bikji 21 do 22, telečje meso I. 27.50, II. 24 do 25.

BERSON je in ostane najboljša vrsta. Varuje čevlje, je najcenejši in trpežnejši od kože. — Zahtevajte od Vašega čevljarja, da Vam pri-trdi Berson gumijeve pete in gumijeve podplate!

Vafelne in Karlovarske oblate, najfineše čajno pecivo, čisti štajerski malinov sok priporoča

Ivan Pelikan
I. MARIBORSKA SLAŠČIČARNA
Maribor,
Gosposka ulica 25.

Tovarniški objekt z velikimi stavbami ter pripravnim stavbiščem za večjo tovarno. Tako tudi primerno stavbišče za delavsko kolonijo.

Trgovska hiša poleg glavnega kolodvora Maribor, pripravna za hotelsko podjetje, kakor tudi za vsako drugo obrt.

Industrijska hiša zraven kolodvora, z velikimi delavnicami ter stavbiščem za industrijsko podjetje.

Velika gostilna v sredini mesta, na najbolj prometnem kraju, več poslopij z velikimi prostori, več kleti ter prostrano dvorišče, pripravno za za vsako velepodjetje, se ugodno prodaja. Vpraša se pri lastniku:

Maribor, Koroška cesta št. 3.

Hotel in restavracija Kosovo

vedno na razpolago sobe za lujce. — Prvovrstna kuhinja srbska in primorska. Jedila ob vsakem času. Prvovrstna vina. Delniško in Götzovo pivo. Sprejemajo se abonenti po zmerni ceni. — Postrežba točna, cene solidne. — Za obilen obisk se priporoča

FRANJA JEŽ, Maribor.

KAMENIT
TOVARNJA UMETNEGA ŠKRILJA IN ELEKTARNARNA DRUŽBA Z.O.Z.

LAŠKO
Slovenija

Ustanovljeno leta 1910.
Dolgoletna garancija za dobro kakovost.
Cenejše kakor ilovna opeka.

Kamenit sestoji iz azbesta (kamen) in portland-cementa, vsled tega je streha vedno močnejša in ne zahleva nobenega popravila.

Dolžnost vsakega posestnika strehe je, da si naroči večno trpežno in ognja varno streho iz

KAMENITA = ETERNITA.

Trgovskega pomočnika

mešane stroke, dobrega manufak-turista ter zanesljivo moč

se išče

pri tvrdki Pavel Minařík trgovina z mešanim blagom Vuhred ob Dravi

Priporočamo:

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

Najboljši živalni stroji v vseh opremah Gritzner, Kaiser, Adler za rodbinsko in obrtno rabo, istotam igle, olje ter vse posamezne dele za vse sisteme. Na veliko in malo!

Ivan Jelačin
Ljubljana

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Zaloga sveže pražene kave mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

Odpadki usnja gumija starih kovin
(železa, bakra i. t. d.)

se kupijo celi vagoni za eksport

Oferte v dolarjih pod št. 55 na upravo Trg. lista

Naročajte in razširjajte **„TRGOVSKI LIST“!**

Zaloga KLAVIRJEV

in pianinov najboljših tovarn Bösendorfer, Ehrbar, Czapska, Hözl, Schweighofer, Stingl i. t. d. — Tudi na obroke.

Jerica Hubad roj. Dolenc, Ljubljana, Hilšerjeva ul. 5.

TISKARNA MERKUR

Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, pravila, koledarje, posetnice

TRGOVSKO-INDUSTRIJSKA DELNIŠKA DRUŽBA

Ljubljana

Simon Gregorčičeva ulica

Tiska trgovske in uradne tiskovine, pisemske kuverte in druge tiskovine

Geč in drug, Maribor

Glavni trg št. 15

Velikoprodaja duhana, cigaretnega papirja, stročnic itd. in igralnih kart. Pošt. ček. rač. št. 11955. Telefon 102

Oglejte v **Trgovskem listu!**

TELEFON 268
USTANOVLJENO LETA 1906

IDEAL Najpopolnejši stroji. Vsak kupec najboljša referenca. — Tudi na obroke dobavi tvrdka

ERIKA

Ljubljana **THE REX CO.** Zagreb
Gradišče št. 10 Duga ulica 32